

РЕШЕНИЕ

№ 7914

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 27.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **9586** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. Д., [ЕГН], гр. С., [улица], ет. 1, тел. [ЕГН] срещу Решение № 1040-21-547 от 13.09.2023 г. на директора на ТП на Нои С.-град с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № 630818 от 28.07.2023 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване с което е постановено прихващане на вземане на държавно обществено осигуряване произтичащо от неоснователно получено обезщетение за безработица с изискуемо вземане на жалбоподателя, представляващо лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Твърди се материална незаконосъобразност на оспорения акт поради нарушение на чл. 114а КСО. Така за да е допустимо извършване на удържки от парични обезщетения, помощи и пенсии, жалбоподателя твърди, че трябва преди това да е допустимо извършване на прихващане, което по своите последици се приравнява на принудително изпълнение. Възможността за прихващане на и от публични вземания не е абсолютна, е представлява възможност, която обаче се явява неприложима в случая с оглед нормата на чл. 213 ал. 1 ДОПК. В този смисъл преценката на административния орган за наличието на възможност за прихващане се явява неправилна. На тази база моли решението да бъде отменено.

Ответника – директора на ТП на НОИ С.-град изразява становище за неоснователност за жалбата, тъй като оспореният акт е постановен в съответствие с всички процесуални и материално-правни норми относими към спорното правоотношение.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена в съответствие с изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с изискването на чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални и като такава подлежи на разглеждане по същество.

По съществуващото на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на съдебна проверка по чл.146 АПК, съдът съобрази:

С разпореждане № 214-00-12794-9/19.09.2022г. на ръководителя на осигуряването за безработица ТП на НОИ С.-град и на основание чл.114 ал.3 вр. чл.114 ал.2 т.2 КСО е разпоредено М. Д. да възстанови неоснователно изплатено му обезщетение за безработица за периода 05.06.2020г. до 04.02.2021г..Разпореждането е постановено след извършена проверка на разходите на ДДО на „СЛАДУН АТАНАСОВ-КОМЕРС 78“ ЕООД и служебно заличаване на данните за осигурителен стаж и доход, подадени от дружеството за М. Д..

Установено е, че за посоченият период жалбоподателя е получил обезщетение в общ размер 8799,83лв.главница, върху която следва да се начислят и лихви от изтичане срока за доброволно изпълнение до окончателното погасяване на задължението.

Разпореждане № 214-00-12794-9/19.09.2022г. е връчено на жалбоподателя на 29.09.2022г., обжалвано е по административен ред с жалба от 13.10.2022г., като с решение от 25.10.2022г. на директора на ТП на НОИ С.-град оспорването е отхвърлено. Задължението не е погасено от него в посоченият срок. На тази база е постановено и процесно оспореното Разпореждане № 630818 от 28.07.2023г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, потвърдено с Решение № 1040-21-547 от 13.09.2023г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

На тази база съдът приема:

Вземането на ДОО е публично вземане по чл. 162, ал. 2, т. 4 ДОПК, произхождащо от незаконосъобразно извършени осигурителни разходи. За разлика от останалите публични държавни вземания, които се установяват по реда на ДОПК, вземанията за незаконосъобразно извършени осигурителни разходи се установяват по реда на КСО с разпореждане на компетентното длъжностно лице в съответното ТП на НОИ.

По своята същност, разпореждането от 19.09.2022г. представлява влезнал в сила установителен административен акт и изпълнително основание съобразно чл.114 ал.5 от КСО/за непогасените в срок задължения/, което се реализира по реда на чл.110 ал. 5, т. 1 от КСО или по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, или чрез прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено

осигуряване.

В своята практика Върховния административен съд е имал възможността да постанови, че „съобразно регламентацията на чл. 114, ал. 1 от КСО, недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания следва да бъдат възстановени от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113. В конкретния случай административният орган не е разполагал с оперативна самостоятелност и следователно е нямал право на преценка дали да издаде съответния акт или не, както и възможност за избор относно неговото съдържание. Произтичащите от този акт последици са предвидени и целени от законодателя с оглед на цитираните по-горе разпоредби...“/виж Решение № 7777 от 12.07.2023 г. на ВАС по адм. д. № 254/2023 г. и др./.

Настоящият състав споделя изцяло изводите за наличие на обвързана компетентност при постановяване на Разпореждане № 630818 от 28.07.2023г., на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, потвърдено с Решение № 1040-21-547 от 13.09.2023г. на директора на ТП на Нои С.-град. Нещо повече, с оглед правната природа на посоченото разпореждане № 214-00-12794-9/19.09.2022г., същото се явява обвързващо и за настоящият спор. В тази връзка както фактите, инкорпорирани в него, така и приложеното правно основание и предизвикани правни последици се приемат за настъпили и породили правен ефект, а именно - възникването на изпълнително основание по отношение на посочените в разпореждането суми.

От своя страна нормата на чл.114 ал.5 КСО дава три алтернативни способа за реализиране на непогасените в срок задължения, като способът „прихващане“ се явява легален и допустим, стига да е в съответствие с останалите нормативни изисквания, което съдът следва да установи в рамките на настоящото производство.

Като продължение, „Специалната разпоредба на чл. 114а, ал. 1 КСО допуска налагането на запори по реда на Гражданския процесуален кодекс и ДОПК и извършването на други удръжки (в случая за прихващане) върху паричните обезщетения и помощите, изплащани по КСО, когато се изпълняват задължения към държавното обществено осигуряване и задължения за издръжка. В този случай е неприложима общата забрана по чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК за принудително изпълнение върху обезщетенията по социалното осигуряване, която е относима към случаите на събиране на други публични държавни и общински вземания по установения ред в ДОПК. Неприложима е и разпоредбата на чл. 213, ал. 1, т. 5 ДОПК...“/виж Решение № 4328 от 28.03.2014 г. на ВАС по адм. д. № 15601/2013 г. и др.

В допълнение, настоящият състав счита, че към процесният казус неприложима е и нормата на чл.213 ал.2 ДОПК, тъй като същата има отношение към публични задължения извън тези възникнали от и във връзка с незаконосъобразно извършените осигурителни разходи, каквито разходи представляват изплатените суми от ДОО за обезщетение за безработица на жалбоподателя.

С процесното разпореждане от 28.07.2023г. е установено и безспорно между страните е обстоятелството, че установените задължения не са погасени в срока за доброволно изпълнение. Безспорен между страните се явява и размера на тези задължения, а

именно- 9585,53лв. от които 8799,83лв. главница и 785,70лв. лихва за просрочие. На тази база следва да се приеме, че с процесно оспореният акт е съобразена и разпоредбата на чл.114а ал.3 КСО предвид получаваният от жалбоподателя размер на лична пенсия за инвалидност/741,60лв./.

С оглед дотук изложеното съдът приема, че оспореният акт се явява материално законосъобразен.

На следващо място, разпореждане №630818 от 28.07.2023 е изпратено по пощата и получено лично от жалбоподателя на 29.08.2023 г. /виж л. 17-18 по делото/. Видно от цялото развитие се административно производство, в т. ч. и във връзка с подадената от г-н Д. жалба – той е упражнил надлежно правото си на защита. В този смисъл не е налице нарушение на административно-производствените правила водещо до незаконосъобразност на оспореният акт.

Успоредно с това, както процесното разпореждане, така и оспореното решение на директора на ТП на НОИ С.-град са постановени в изискуемата форма, с изложение на фактическите и правни основания за постановяването им, поради което и същите са в съответствие с нормативното изискване за форма и съдържание на акта.

При преценка наличието на компетентност на органа издал процесното разпореждане, съдът съобрази:

По силата на чл.114 ал.5 изр.второ от КСО прихващането се извършва с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или на друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението.

Разпореждането е издадено от М. С., в качеството на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, съгласно Заповед № 1015-21-247/04.12.2018г. на директора на ТП на НОИ С.-град. Посочената заповед е постановена от П. П., „за директор съгласно заповед № 1016-40-772/18.07.2017г. на подуправителя на НОИ/.

Видно от тази заповед на подуправителя на НОИ – В. К., същата определя П. Х. да изпълнява правомощията на директор на ТП на НОИ С.-град в случай на негово отсъствие. По силата на чл.37 ал. КСО Управителят и подуправителят на Националния осигурителен институт се избират от Народното събрание за срок четири години. До три месеца преди изтичането на мандата на управителя и подуправителя Народното събрание избира нови управител и подуправител. В случай че до изтичане на мандата на управителя и подуправителя не е осъществен нов избор, те продължават да изпълняват своите правомощия до провеждането му.

Съгласно ал.2 на посочената разпоредба управителят на Националния осигурителен институт действа от името на института, организира и ръководи дейността му и го представлява пред всички физически и юридически лица в страната и в чужбина. Текста на чл.37 ал.5 КСО разписва и детайлно правомощията на управителя

на НОИ.

От своята страна и съгласно чл.37 ал.3 от КСО при отсъствие на управителя неговите функции се изпълняват от подуправителя. Подуправителят може да изпълнява функции, които са му възложени от управителя.

Т.е. основната законова постановка на специалният закон – КСО предвижда подуправителя на НОИ да може да упражнява правомощията на управител само при отсъствие или изрично възлагане на функции от управителя.

Следва ясно да се посочи – приложимата нормативна база регламентира фигурата на подуправителя на НОИ като самостоятелен орган, без самостоятелни и/или изрични правомощия. Такива възникват след възлагане от или при отсъствие на управителя. По отношение на вида и обема правомощия закона също не поставя ограничение, т.е. подуправителя може да изпълнява всички правомощия на управителя при отсъствието му, както и управителя може да възлага всяко свое правомощие на подуправителя. Именно с оглед тази специфика на фигурата на подуправителя текста на чл.4 КСО го предвижда като орган на управление със съответните изисквания за заемане на длъжността по силата на чл.39 КСО.

Видно от данните по делото и служебно извършена справка в електронния архив на държавен вестник, въпреки пълната доказателствена индиферентност на ответника, съдът съобрази, че на 05.05.2017г. с решение на НС е освободен Б. П. като управител на НОИ, като нов управител е избран едва на 19.09.2017г. с решение на 44 НС.

В този смисъл не просто е налице отсъствие на управителя на НОИ а управител на НОИ изобщо не е конституиран. В тази хипотеза непрекъсваемостта на държавното управление и предвидените правомощия на подуправителя на НОИ съчетани с наличието на редовно избран подуправител, налага извода, че същият разполага с компетентност да постанови заповед като процесната и осъществените в изпълнението и действия са осъществени от компетентен орган.

Поради това и съдът приема, че както разпореждане №630818 от 28.07.2023г., така и Решение № 1040-21-547 от 13.09.2023г. на директора на ТП на Нои С.-град са постановени от компетентен орган.

С оглед всичко гореизложено процесната жалба следва да се отхвърли.

Поради това и на основание чл.172 ал.2 предл.четвърто от АПК, Административен съд София-град, 74 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Д., [ЕГН] срещу Решение № 1040-21-547 от 13.09.2023г. на директора на ТП на Нои С.-град с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № 630818 от 28.07.2023г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

ОСЪЖДА М. Д., [ЕГН],гр.С., [улица],ет.1 да заплати на ТП на НОИ С. - град, сумата от 100/сто/ лева, съдебно-деловодвни разноски.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: